

Branislav Anđelić, direktor vladine Agencije za razvoj informatike i Interneta, tvrdi

Telekom monopolista bez ograničenja

Prave štampariju, kablovsku televiziju, a broj pretplatnika nije povećan. Lažu narod da su kupili 300.000 novih brojeva - polovina služi za veze među centralama. Biznis direkcija - prćija grčkih direktora

BEOGRAD - U proteklih nekoliko dana javnost Srbije je svjedok kulminacije poremećenih odnosa između dve izuzetno bliske srpske kompanije.

Reč je o Javnom preduzeću "PTT Srbija" i "Telekomu Srbija", Akcionarskom društvu čiji je većinski vlasnik upravo PTT, odnosno Vlada Srbije. Komentarišući javni sukob između menadžmenta dva preduzeća u kome su izrečene veoma teške optužbe na obe strane, Branislav Anđelić, direktor vladine Agencije za razvoj informatike i Interneta i eminentni stručnjak iz oblasti telekomunikacija kaže:

- Ja sam još avgusta prošle godine u više navrata javno upozoravao da politika "Telekoma Srbija" ugrožava razvoj Srbije. Najhitniji prioritet u razvoju je digitalizacija centrala i povećanje broja pretplatnika. Oni prave štampariju, informacioni centar, kablovsku televiziju, a za to vreme broj pretplatnika se uopšte nije povećao, ako ne računamo 200.000 dvojnika koji su se kao avet ponovo pojavili u našoj mreži, iako smo ih gotovo iskorenili još 1997. godine.

Evo i sad lažu narod da su kupili 300.000 novih brojeva. Od toga samo 150.000 je namenjeno pretplatnicima, a ostalo je za veze među centralama. Da se ne poredimo sa bogatijima; u Makedoniji je digitalizacija skoro 100 odsto, a kod nas ispod 50 odsto. Svaki Makedonac ima digitalnu centralu na manje od 700 metara od kuće, što znači da putem dž DSL veza može da uvede širokopojasni, odnosno brzi Internet kod kuće za dan, dva.

PTT tvrdi da "Telekom" blokira razvoj Interneta?

- Blokira, minira, sprečava, i to ne samo PTT-u. Biznis direkcija je već godinama privatna prćija grčkih direktora. Svako od njih se ustali s nekom domaćom Internet firmom i onda ta firma sve odmah dobije, dok ostali čekaju mesecima, ponekad i godinama samo na odgovor da "nema tehničkih mogućnosti". Osim toga, Telekom je krenuo u direktnu utakmicu sa Internet provajderima prema krajnjim korisnicima i jednostavno odbija da im dodeli postojeće kapacitete kako bi ih sačuvao za sebe. Telekom nema, podvlačim, nema nikakav monopol na prenos glasa putem Internet protokola, već samo na fiksnu govornu telefoniju (snjitched voice). Ali oni su bogati, veliki, moćni, a i prekidač je u njihovim rukama. Idu i gase opremu i linije ljudima koji su svoju životnu

Prema podacima koje je objavila kompanija EMC Media Data u decembru 2001. godine, broj pretplatnika GSM operatera u svijetu popeo se na 646,5 miliona.

Rast broja mobilnih pretplatnika u svijetu od samo 18 procenata u posljednjih šest mjeseci nije došao kao iznenađenje. Analitičari su već početkom godine najavili smanjenje interesovanja zbog zasićenosti tržišta mobilne telefonije.

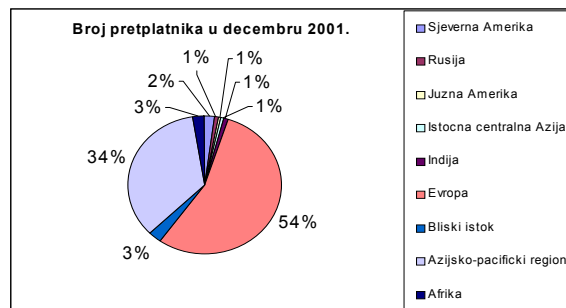
Prognoze govore da u sljedećem šestomjesečnom periodu možemo očekivati smanjenje rasta broja pretplatnika za 3%.

Evropljanima je izgleda dosta mobitela. Na starom kontinentu zabilježen je najmanji rast (12%) broja pretplatnika. Azija je, pak, zabilježila enorman rast: od 25% u Azijsko-pacifičkom regionu do 58% u Rusiji.

I dalje se primjećuje nenadoknadivi zaostanak Sjedinjenih država za Evropom u broju mobilnih pretplatnika telefonije 2.5 generacije.

Amerikanci tako čine tek 2% pretplatnika, a Evropljani gotovo 50 %, dok brojke internet korisnika idu u korist Amerikanaca.

Trenutno 258 miliona ili 7% Azijaca posjeduje GSM mobitel. Budući da se radi o kontinentu sa oko 3,4 milijarde stanovnika (čitaj: potencijalnih pretplatnika), jasno nam je zašto su evropske telekomunikacione kompanije više nego zainteresovane za ovaj kontinent.

ušteđevinu uložili u ovu opremu i izdržavaju desetine porodica od ovog posla. Takvi Telekomovi postupci su potpuno ilegalni, ali koji Internet provajder ima vremena i para da im se suprotstavi.

Telekom je takode optužen za "autokratsko" ponašanje?

- Ja bih to pre nazvao bahatim i osionim. Vlada nema ništa manji problem u komunikaciji sa Telekomom nego PTT. Telekom odbija da ih da. Ministarstvu se obrazlaže da nije "politika" Telekoma da "biznis" korisnicima daje vlakna u zakup.

Autor vježbe: Borislav Tadić

Disclaimer:

Novinski tekst prenesen u ovoj vježbi nema informativnu funkciju, već je upotrebljen samo kao edukativni primjer da bi se pokazalo kako se podaci obrađeni u Excelu mogu iskoristiti kao efikasna ilustracija i dopuna u štampanim medijima.

NetNovinar se ograđuje od svih stavova i mišljenja iznesenih u članku i intervjuu iz ove vježbe.